

Zoran Kus Jedrska energija? Čas je za temeljit pogovor

Delo, 3. junija

Po dokončnem zaprtju zadnjih treh jedrskih elektrarn v Nemčiji, je ostalo v Evropski uniji od 27 držav članic samo 11 takšnih, v katerih električni tok proizvajajo v jedrskih elektrarnah.

Zoran Kus predstavlja v Sloveniji strokovnjaka, ki predlaga demokratično in strokovno kompetentno razpravo o prihodnosti jedrske energije. Takšno razpravo so opravili v Nemčiji v javnih medijih, v političnih strankah, strokovnih Prevladujoči zaključek te razprave je bil, da gre za »rizično tehnologijo«: ekonomsko /najdražjo/ neučinkovito, in proizvodnjo visoko toksičnih odpadkov za prihodnjih 30.000 generacij in dušilko javne razprave, ki za lobby ni obetavna. V Sloveniji pa ni v parlamentu nobene politične stranke, ki bi se odpovedala absurdnosti jedrske energije.

Tudi politična realnost v Evropski uniji se je razkrila kot globoko razklana: na eni strani predsednik Macron kot nepopustljiv zagovornik te preživele tehnologije, ki je spoznal, da lahko najde zaveznike predvsem v vzhodnoevropskih državah članicah EU, tudi v Sloveniji. Velika večina zahodnoevropskih članic EU pa vidi svojo tehnološko, politično in družbeno prihodnost v dekarbonizaciji, v sončni in vetrni energiji.

Za Francijo je ta razkol zelo neugoden, saj je v preteklem letu od 54 jedrskih elektrarn kar polovica obstala zaradi utrujenosti materialov in ji je lahko Nemčija pošiljala manjkajoči električni tok ob hkratnem zapiranju svojih zadnjih nukleark.

Pravi razlog v ozadju tega Macronovega absurda je ohranjanje vojaških jedrskih kapacitet, ki v Franciji ni možno brez delovanja civilnih jedrskih elektrarn.

Motivi za jedrsko energijo v Sloveniji in večini vzhodnoevropskih držav članic EU pa so mnogo bolj prozaični. Tu se lahko prodaja in potroši prihodnost kasnejših generacij v naprej. Pa naj se nam te generacije pozneje pritožijo, če hočejo. Nedvomno pa je slovenska težava, da smo se hoteli izkupati iz te vzhodnoevropske tradicije, zdaj pa nam je prav ta pokazala zobe, da to ne gre brez večjega napora.

Dr. Leo Šešerko, Ljubljana